

Suottascripziun candidata / candidat:

Lö / data:

Rumantsch vallader

Puncts total: 100

Dürada: 90 minuts

1. Incletta dal text:	25	3. Producziun da text:	25
2. Vocabulari:	25	4. Grammatica:	25

Vegn emplenì dals magisters che curregian

Correctura	data:	visum:	puncts:
1. Chapientscha dal text			
2. Vocabulari			
3. Producziun da text			
4. Grammatica			
puncts cuntanschids total ►			

Controlla	data:	visum:	puncts:
1. Chapientscha dal text			
2. Vocabulari			
3. Producziun da text			
4. Grammatica			
puncts cuntanschids total ►			

Controlla posteriura	data:	visum:	puncts:
1. Chapientscha dal text			
2. Vocabulari			
3. Producziun da text			
4. Grammatica			
puncts cuntanschids total ►			

1. Incletta dal text

Respuonda **in basa al text let** uschè precis sco pussibel a las sequaintas dumondas.

Per mincha punct stoust tü chattar e notar ün argumaint!

Atenziun! Las respostas ston gnir formuladas cun **frases interas!**

1. Perche d'eira il Hamdi dad elefants rivà da mütschir?

1 p	
-----	--

2. Nomna quatter chosas, vi da las qualas i's cugnuoscha a Hamdi.

2 p	
-----	--

3. Ramazan e Mahmut arresteschan a lur Hamdi. Lur motivs nu sun però propa buns.

a) Che es il problem? (1 p)

b) Chi dess schoglier quel? (1 p)

2 p	
-----	--

--

4. Chi es il Suphi?

1 p	
-----	--

5. Da che as lamaintan duos polizists in ün caffè?

1 p	
-----	--

6. Ils duos polizists aint il caffè arresteschan a lur Hamdi unicamaing in basa al fat ch'el disch ch'el haja nom Hamdi. Nomna duos chosas vi da quist Hamdi chi nu s'affan cul Hamdi chi vain insè tscherchè.

2 p	
-----	--

7. Sülla via d'asfalt examineschan duos polizists la daintadüra d'ün passant. El vess dad esser il Hamdi dad elefants tscherchè. El nu po però esser il vair Hamdi.

a) Perche na? (1 p)

b) Pels duos polizists però bain. Che pretendan els? (1 p)

2 p	
-----	--

--

8. Che trat d'agir cumünaivel han tuot ils polizists fond lur lavur da polizia?

1 p	
-----	--

9. In basa a che criteris tscherchan ils polizists al Hamdi? Nomna trais criteris.

3 p	
-----	--

10. Il Hamdi dad elefants dess pasar quatter quintals. In üna provinza s'haja arrestà a duos dunzainas da quels Hamdis cun ün pais tanter 180 e 220 kils. Co güstificheschan ils polizists quista differenza da pais?

1 p	
-----	--

--

11. Tuornan las seguaintas pretaisas tenor il text cha tû hast let? Indicha, scha las singulas pretaisas suotvart sun gûstas o fosas.

	güst	fos
A) La direcziun da polizia dad Ankara ha telegrafà a tuot las provinzas.	☐	☐
B) L'età da l'ingianader prechastià Hamdi nun es cuntschainta.	☐	☐
C) Hamdi ha ögls brüns e l'öglier giosom a dretta cun üna chapütscha d'or.	☐	☐
D) Mahmut tira il prüm our da sia gialoffa üna fotografia dad el sves.	☐	☐
E) Schükrü e seis collega sun sgürs cha lur Hamdi tils vögli ingianar cun dir ch'el haja nom Mohammed.	☐	☐
F) Tenor il text ha ün cumissari nom Mahmut.	☐	☐
G) Sülle piazza da marchà supplichan duos polizists ad ün hom cul nom Hamdi da gnir al revier sainza dir perche.	☐	☐
H) I dà provinzas chi arresteschan ad ün Hamdi dad elefants davo tschel.	☐	☐
I) Malgrà cha'l vair Hamdi dad elefants nun es gnü arrestà, supplicha la direcziun da polizia da rafüdar da tscherchar al Hamdi.	☐	☐

9 p	
-----	--

Incletta dal text: 25 p	
--------------------------------	--

--

2. Vocabulari

I seguan varsaquantas dumondas da vocabulari.

2.1. Sinonims

Indicha ün sinonim (be ün pled, excepziun: Il pronom reflexiv es pussibel) pels seguaints plets our dal text, uschè cha'l text resta correct! (exaimpel: marchà = faira, majer = stigl)

1. (lingia 9) suppuoner
2. (lingia 10) mütschir
3. (lingia 11) la provinza
4. (lingia 26) suspettus
5. (lingia 32) la varguogna
6. (lingia 44) il schani
7. (lingia 51) examinar

7 p	
-----	--

2.2. Antonims

*Nomna ün antonim (be ün pled!) pels plets indichats (exaimpel: grond ≠ pitschen, cità ≠ cumün; **na** permiss: grond ≠ **na grond**).*

1. (lingia 1) arrestar
2. (lingia 9) finir
3. (lingia 30) la sumglientscha
4. (lingia 34) là
5. (lingia 35) (s') avicinar
6. (lingia 49) dapertuot
7. (lingia 68) exact
8. (lingia 71) conscienziusamaing

8 p	
-----	--

--

2.3. Explicaziun da plets

Explicha cun **frases interas e correctas** las seguintas expressiuns chi cumparan aint il text. Per l'explicaziun nu das-chast tü dovrar il pled sves!

1.	(lingia 3)	prechastià	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
2.	(lingia 4)	la gianoscha	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
3.	(lingia 19)	svutrar	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
4.	(lingia 22)	il cuntribandier	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
5.	(lingia 30)	il cumpatriot	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
			10 p

 Vocabulari: 25 p	
---	--

--

Sböz pella produenziun da text (part 3)

Sün quista pagina hast tü plazza per tias ideas, pella planisaziun e pel sböz da tia produenziun da text.

Quistas notizchas **nu** vegnan valütadas.

4. Grammatica

4.1. Fuorma da la frasa

La fuorma da la frasa ('la sintaxa'): Corregia, schi'd es propa necessari, las seguaintas frusas. Scha la frasa es correcta, lura fa simplamaing ün crötsch [✓]. Scha la frasa es incorrecta, tilla stoust tü scriver correctamaing sülla lingia suotvart.

Exaimpel 1: Eu cudesch leg quist. []
Eu leg quist cudesch.

Exaimpel 2: Silvia ha vis a Flurin. [✓]

1. Her eu n'ha guardà ballapè a la televisiun. []

2. Eu dun a Curdin ün regal. []

3. Fadri e Gisep han üna schoppa da giuotta mangià. []

4. Puschman vegn eu a Cuaira. []

5. Il giat traversa la via chi ha ün pail fin. []

6. Jent vögl eu ün pêr lingias da quel evenimaint scriver. []

7. Suvent transporta la posta grischuna ad indigenas persunas. []

8. Süll'alp dal cumün da Tschierv vivaivan in cuvets suot la terra bleras dialas. []

8 p	
-----	--

--

4.2. Imperativ

Implischa la seguainta tabella cullas fuormas tscherchadas.

Exaimpel:

Infinitiv	Imperativ (singular)	Imperativ (plural)
<i>güdar</i>	<i>Güda!</i>	<i>Güdai!</i>

Infinitiv	Imperativ (singular)	Imperativ (plural)
gnir		
	Defenda!	
		Fat!
savair		
dir		
definir		
		As regordai!

7 p	
-----	--

--

4.3. Ils pronyms

Implischa las loccas culs pronyms chi stan a disposiziun suotvart. Quels sun tuots illa fuorma masculina, tuot tenor stoust tü adattar la fuorma i'l text. Tü das-chast dovrar mincha pronom be üna jada.

Exaimpel

Pronoms chi stan a disposiziun: *quai, eu, i, tschai*

_____ e _____ es gnü discus d'ürant la radunanza. _____ sun però stat cuntaint, cur ch'eu n'ha pudü tuornar a chasa. _____ es stat magari lungurus.

Quai e **tschai** es gnü discus d'ürant la radunanza. **Eu** sun però stat cuntaint, cur ch'eu n'ha pudü tuornar a chasa. **Id** es stat magari lungurus.

Pronoms chi stan a disposiziun:

svess, chi, che chi, chi chi, varsaquants, cun il qual, che, mai svess, quist, tschel

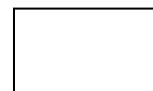
Anna zavra sia büschmainta veglia. Ella raquinta: «Zavrar büschmainta nun es dal tuot

simpel. _____ sa insomma dir _____ es vairamaing amo dovrabel e _____ na? Eu _____ n'ha dafatta üna jada fat üna schocca per _____ avant _____ ons.

_____ schocca vi là, _____ eu sun statta in sortida, vögl eu però büttar in mincha cas. Mia mamma manzuna eir adüna darcheu il seguaint:

" _____ sa far uorden, sta bler meglder mentalmaing." Schi, forsa ha ella dafatta radschun cun _____ proverbi.»

5 p	
-----	--

4.4. Ortografia

Suotvart chattast tü üna glista cun expressiuns. Varsaquantas da quistas expressiuns sun scrittas correct, otras sun scrittas fos. Mincha exaimpel po cuntegner maximalmaing ün sbagl.

Fa üna crusch (☒), scha l'expressiun es scritta correct. Scha l'expressiun es scritta fos, tilla stoust tü scriver correct da la vart dretta.

		Correct?	Corregia qua las expressiuns chi sun scrittas fos!
1.	Is' pretenda ch'el saja generus.	☐	
2.	Ils Frances sun restats in Frantscha per far vacanzas.	☐	
3.	Quai es propa ün bel pêrin.	☐	
4.	Nus til vain bloccà.	☐	
5.	aggressiv	☐	
6.	ün'hotelier	☐	
7.	La festa ha lö als 8. mai 2021.	☐	
8.	la prossma jada	☐	
9.	«Na», cloma ella, «Quai nu va.»	☐	
10.	la Viafier rhetica	☐	

10 p : 2 = 5 p

 Grammatica: 25 p

--